

ሓደ ግዝያዊ መጉዞ እንታይ ክሕግዞኒ እዩ?

ናተይ መሰል - ናትካ ግደ

እዚ ፕሮጀክት ናተይ መሰል - ናትካ ግደ ኣብ ውሽጢ 2016-2019 ብምወላ ናይ ኣልሜና ኣርብሰፎንደን ብሃገራዊ ማሕበር ወለንታውያን ማሕበራዊ ሰራሕተኛታት፡ RFS፡ እዩ ዝካየድ ዘሎ፡ ሓደ ውጽኢት ናይዚ፡ እዛ ናብ ቦያኖም ዝመጹ ቁልፀ ዘተኮረት፡ ናይ ግዝያዊ መጉዚ ግደ ትገልጽ ጽሕፍቲ እያ። ናይ ከባቢ ማሕበራት ቦያኖም ዝመጹ መን እሰያት ካብ ሲሞንስ (ሽወደናውያንን ወጻእተኛታትን ኣንጻር ናርኮቲካ)፡ ናይ ስቶኮልም ስታድሰሚሽኖንን ንዋፊታት መንበሪን ፖሊሲንስሮድ ናይ ፊዳ ባርነንን ኣብ ምድላውን ግምገማ ጭብጥን ናይዚ ሓበሬታ ተሳቲፎም እዮም። ዓቢ ምስጋና ንኹሉም ዝተሳተፉ!

ሃገራዊ ማሕበር ወለንታውያን ማሕበራዊ ሰራሕተኛታት፡ RFS፡ ከም ናይ ርኩብ ሰብ፡ ናይ ርኩብ ስድራ፡ ናይ ደገፍ ስድራ፡ ናይ ደገፍ ሰብ፡ ዘይከኢላ ተቈጻጻርቲ፡ ሰብ ሕድሪ፡ ግዝያውያን መጉዚ፡ ኣማሓደርቲ፡ ግዝያውያን መጉዚ ናይ ቦያኖም ዝመጹ ቁልፀ፡ ብፍሉይ ዝተመዘዙ መጉዚን በጻሕቲ ኣብ ቤት ማሕበሩን ዕማም ዘሎዎም ኣብ ኣስታት 60 ናይ ከባቢ ማሕበራት ዝርከቡ ኣስታት 5500 ዝኾኑ ኣባላት ዘሎዎ ሓደ መኸሰብ ዘይድልብ ውድብ እዩ።

ኣባልነት ኣብ ሓደ ናይ ከባቢ ማሕበር፡ መድሕን፡ መልእኽተ-ዜና፡ ምኽርን ዕድል ንምልውዋዋ ፍልጠትን ተመኮሮን ይህብ። ብዝያዳ ኣብ www.rfs.se ኣንብብ

ISBN 978-91-983249-2-1

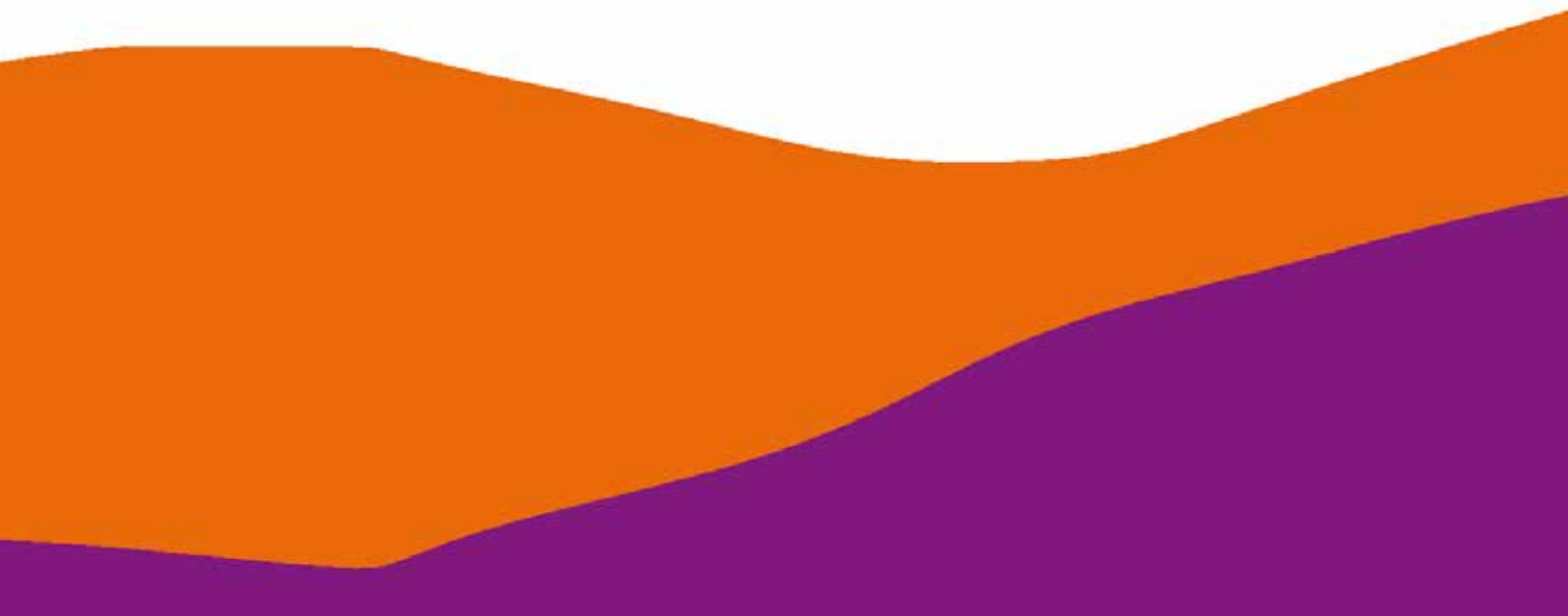
ግራፋዊ ንድፊን ፍርያትን ንድፊ

ስእላዊ መግለጺ፡ ዩታ ፋልክንግራን ስእላዊ መግለጺ

ሕትመት፡ ኦታ45፡ ስቶኮልም 2018

ትሕዝቶ

ናብ ሸወደን ንበይንኻ ምምጻእ	4
ግዝያዊ መጉዚ	4
ሓደ ግዝያዊ መጉዚ ምህላው	5
ሓደ ግዝያዊ መጉዚ እንታይ እዩ ዝገብር?	5
ዕቑሳ ንኸትሓትት ይሕግዘካ	6
ናይ መንበሪኻ ሓላፍንት ይወስድ	6
ኡብ እዋን ርክብ ምስ ሰብ ስልጣን ይሕግዘካ	6
ናይ ቊብባኻ ሓላፍንት ይወስድ	6
ናይ ትምህርትኻ ሓላፍንት ይወስድ	7
ከንከን ጥዕና ከም ትሪኩብ የረጋግጽ	7
ምስ ወለድኻ ወይ ካልኦት ኣዝማድካ ርክብ ንኸትገብር ይሕግዘካ	8
ምስቲ ግዝያዊ መጉዚኻ ዕጉብ እንተ ዘይኮንካ	8
ሓደ ግዝያዊ መጉዚ እንታይ እዩ ዘይገብር?	8
እታ ሰራሕተኛ መሕበራዊ ኣገልግሎት እንታይ ትገብር?	9
ቤት ትምህርቲ እንታይ ይገብሩ?	10
ኡብቲ መንበሪ እንታይ ይገብሩ?	10
ኡብ ሓደ ሆቨብ-ሄም (HVB-hem) ትነብር እንተ ኚንካ	10
ኡብ ሓደ መንበሪ ብሓገዝ (ስቶድቡኤንደ) ትነብር እንተ ኚንካ	10
ኡብ ሓደ ናባዩ ቤት (ፋሚልየሄም) ትነብር እንተ ኚንካ	11
ዝውቱራት ሕቶታትን መልሱን	12
ናይ ናጻ ግዜ ንጥፈታት ብከመይ እዩ ዝሰርሕ?	12
ዕቑሳ ሓቲተሉ ኡብ ዘሎኹ እዋን ከሰርሕ ይኸእል ድየ?	12
ሕማቕ እንተ ተሰሚቡኒ ናበይ ከከይድ ይኸእል?	13
ግምገማ ዕድመ እንታይ ማለት እዩ?	13
መንበሪ ፍቓድ እንተ ተዋሂቡኒ እንታይ የጋጥም?	13
እቲ ናይ ዕቑሳ ሕቶይ እንተ ተነጺጉ እንታይ የጋጥም?	13
18 ዓመት ምስ መላእኩ እንታይ የጋጥም?	13
ምትሕብባር ምስ ግዝያዊ መጉዚ	14
ብዛዕባይ	14
ኡብ እዋን ርክብ ምስ ናተይ ግዝያዊ መጉዚ ነዚ ዝስዕብ ይምነ	14
መቄዳጸሪ ዝርዝር ንዓይን ናተይ ግዝያዊ መጉዚን	15

ግዝያዊ መጉዘዚ

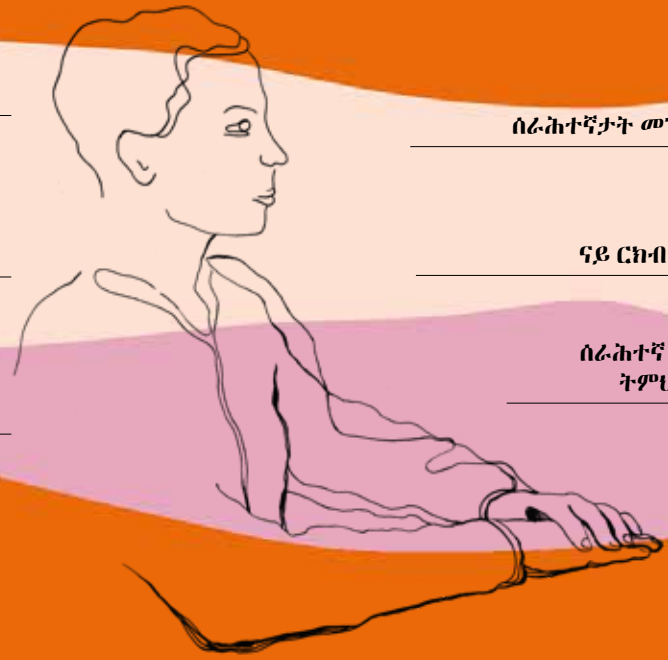
ሰራሕተኛታት መንበሪ

ህዝባዊ ጠበቃ

ናይ ርክብ ሰብ

ሰራሕተኛ ማሕበራዊ ኣገልግሎት

ሰራሕተኛ ቤት ትምህርቲ

ናብ ሸወደን ንበይንኻ ምምጻእ

ኣብ ሸወደን ትሕቲ 18 ዓመት እንተ ኚንካ ከም ቁልዓ ኢኻ ትቐጽር። ናብ ሸወደን ብዘይ ወለድኻ ወይ ካልእ ክኣልየካ ዝኽእል ሰብ እንተ ኚንካ መጺእካ፡ በይኑ ዝመጽ ቁልዓ ተባሂልካ ትጽዋዕ። ኩሎም ሰባት፣ ኣዋልድን ኣወዳትን ማዕረ ክብሪ ኣለዎም። ንሰኻ ድማ ከም ኣብ ሸወደን ዘሎዉ ኩሎም ካልኦት ቁልዕ ማዕረ መሰላት ኣሎካ። ውሑስ ክትከውንን እቲ ዘድልየካ ሓገዝ ክትረክብን መሰል ኣሎካ። ከምኡ'ውን ንኣብነት ናይ ሸወደን ሕግታት ናይ ምኽባር ግዴታ ኣሎካ።

ወለድካ ኣብዚ ስለ ዘየለዉ ካብ ካልኦት ዓበይቲ ሰባት ሓገዝ ክትረክብ መሰል ኣሎካ። ግን መን እንታይ ከም ዝሕግዝ ንምፍላጥ ክበድ ክኸውን ይኽእል እዩ።

ኣብዚ ከም ሓታት ዕቑባ መጠን ሓደ ግዝያዊ መጉዘዚ፡ ሰራሕተኛ ማሕበራዊ ኣገልግሎትን ሓደ ህዝባዊ ጠበቃን እንታይ ምኳኑ ናምን ሰራሕተኛታት ኣብ ቤት ትምህርቲን እቲ መንበርን እንታይ ክሕግዩኻ ከም ዝኽእሉን ከተንብብ ትኽእል። ኣብ መወዳእታ ናይዚ ጽሑፍ ንዓኻ ዝኸውን ቦታ ገዳፍናልካ ኣሎና። ኣብኡ ንሰኻን እቲ ግዝያዊ መጉዘዢን ኣብ ነንሕድሕድኩም ዘሎኩም ትጽቢት ንጹር ምእንቲ ክኸውን ብሓደ ሽንኩም ክትዝትይሎም ዘኽእሉ ሓሳባት ናይ ሕቶታት ኣሎ።

ግዝያዊ መጉዘዚ

ናብ ሸወደን ብዘይ ዝኾነ ወላዲ ምስ መጻእካ፡ እቲ ወለድኻ ክገብሩልካ ዝነበሮም ዝተፈለለዩ ነገራት ኣብ ምግባር ዝሕግዘካ ሓደ ግዝያዊ መጉዘዚ ክወሃበካ እዩ። ኩሎም በይኖም ዝመጹ ቁልዕ ሓደ ግዝያዊ መጉዘዚ ይወሃቦም እዩ። ግዝያዊ መጉዘዚ/ት ብድልየቱ/ታ ግዝያዊ መጉዘዚ/ት ንምኳን ዘመልከተ/ት ሓደ/ሓንቲ ዓብይ/ዓባይ ሰብኣይ ወይ ሰበይቲ እዩ/ያ። እቲ ግዝያዊ መጉዘዚ ንክሕግዘካ ቁሩብ ቊጠባዊ ሓገዝ ይወሃቦ እዩ።

እቲ ናትካ ግዝያዊ መጉዘዚ ነቲ ዘድልየካ ሓገዝ ከም ትረክብ ክረጋግጽን እቲ ንዓኻ ዝበለጸ ክገብርን እዩ። ብዛዕባ እቲ ናትካ ግዝያዊ መጉዘዚ ዝኸውን እንታይ ርእይቶ ከም ዘሎካ ክትዛረብ መሰል ኣሎካ። ንኣብነት እታ ናትካ ግዝያዊት መጉዘዚት ሰበይቲ ክትከውን ትመርጽ እንታ ኚንካ፡ ከምኡ ኢልካ ክትነግር መሰል ኣሎካ። ኣብ ከምዚ እዋን እቲ ኮሙን ከምኡ ክኸውን ክፍትን እዩ። ምስቲ ግዝያዊ መጉዘዢኻ ዝኸውን ሰብ ውሑስ ሽይጉ ክሰምዓካ ኣገዳሲ እዩ።

ግዝያዊ መጉዘዚ ከም ሓደ ኣቦ ወይ ሓንቲ ኣደ ተመሳሳሊ ኣይኮነን። ምስ እቲ ናትካ ግዝያዊ መጉዘዚ ኣይኮነን ትቐመጥ። እቲ ግዝያዊ መጉዘዢኻ ኣይከናብረካ እውን እዩ። ብዓል መዘዚ ኢሚግራሽንን ቤት ጽሕፈትን ማሕበራዊ ኣገልግሎትን እኖም ምግብ፡ ክዳውንትን ገለ መንበሪ ገዛን ከም ዘሎካ ዘረጋግጽ።

“ኣብ ሸወደን ዝኾነ ዓበይቲ ንቁልዕ ክሃርሙ ኣይፍቀድን እዩ።”
(ወዲ፡ 16 ዓመት)

“ዓበይቲ ነቲ ቁልዓ ክሰምዕም ኣሎዎም፡ ከምኡ'ውን ዝተሰምዓካ ንክትዛረብ መሰል ኣሎካ።”
(ወዲ፡ 16 ዓመት)

“እቲ ግዝያዊ መጉዘዚ ኣብ ኩሉ ርክባት ምስ ሰብ ስልጣን ይሕግዘካ።”
(ጳል፡ 17 ዓመት)

ግዝያዊ መጉዚ ብዝተኸለለ መጠን ብዝበለጸ ኣገባብ ክሕ ግዘካ እዩ። ልክዕ ከም ሓደ ወላዲ ድማ ዝኾነ ናይ ምስጢር ምዕቃብ ግዴታ የብሉን። እዚ ሓደ ግዝያዊ መጉዚ ሓደ ሓደ ግዜ ንናትካ ሰራሕተኛ ማሕበራዊ ኣገልግሎት ወይ ኣብቲ መንበሪ ብዛ ዕባካ ነገራት ከነግርሞ የድልዮ ማለት እዩ። ሓደ ግዝያዊ መጉዚ ኩሉ ነገር ከነግር ይፍቀዶ ማለት ኣይኮነን። እቲ ግዝያዊ መጉዚ እዚ ንናትካ ጽቡቕ እዩ ኢሉ እንተ ሓሲቡ ጥራይ ኣዩ።

ግዝያዊ መጉዚ ከሳብ እዚ ዝሰዕብ ዝማለክ ይህልወካ፡

- 18 ዓመት ትመልእ
- መንበሪ ፍቓድ ይወሃበካ
- ወለድኻ ናብ ሽወደን ይመጹ
- ንሽወደን ገዲፍካያ ትወጽእ

ሓደ ግዝያዊ መጉዚ ምህላው

ምስ ግዝያዊ መጉዚኻ ብዛዕባ ብዙሕ ነገራት ርክብ ክህል ወካ እዩ። እቲ ግዝያዊ መጉዚኻ ኣብ እዋን ናትካ ናይ ዕቑዓ መስርሕ፡ ኣብ እዋን ርክብ ምስ ሰበ ስልጣን፡ ኣብ እቲ መን በርን ቤት ትምህርትን ደገፍ ንዓኻ እዩ። ነገራት ከመይ ክኾኑ ከም ትደልዮም ነቲ ናትካ ግዝያዊ መጉዚ ከትነግሮ ኩሉ ግዜ መሰል ኣሎካ። እቲ ግዝያዊ መጉዚ ድማ ናይ ግድን ክሰምዓካ ኣሎዎ። እቲ ግዝያዊ መጉዚ ኩሉ ግዜ ከመቲ ንሰኻ ትደልዮ ክገብር ርገጽ ኣይኮነን። ሓደ ሓደ ግዜ ልክዕ ከም ሓደ ወላዲ እቲ ግዝያዊ መጉዚ እውን ገደብ ክገብር እዩ። እቲ ግዝያዊ መጉዚ ኩሉ ግዜ እቲ ንዓኻ ዝበለጸ ክገብር ኣሎዎ።

ምናልባት ንሰኹም ዝተፈላለዩ ቋንቋ ስለ ትዛረቡን ዘይትፋለ ቡን ኣብ መጀመርታ ግዜ ምስቲ ናትካ ግዝያዊ መጉዚ ክትዘራ ረብ ከበድ ክኸውን ይኸእል እዩ። ቅድሚ ሽወደንኛ ምምሃርካ ምስቲ ናትካ ግዝያዊ መጉዚ ክትራኽብ ክለኻ ሓደ ኣስተርጓሚ ምሳኻ ክህሉ መሰል ኣሎካ። እቲ ግዝያዊ መጉዚኻ እንተ ዘይሓ ቲቱካ፡ ክትራኽቡ ክለኹም ሓደ ኣስተርጓሚ ከም ትደሊ ክትነግሮ ትኸእል ኢኻ። ዘይተረድኣካ ነገር እንተ ኣሉ ኹይኑ ኩሉ ግዜ ክትሓትት ወይ ክትነግር መሰል ኣሎካ። መብዛሕትኦ ግዜ ንነገራት ብተደጋጋሚ ክትዛረቡም ጽቡቕ እዩ።

ሰብ ንናቱ ግዝያዊ መጉዚ ኣብ ከክንደይ ግዜ ከም ዝረኽቦ ይፈላለ እዩ። ኣብ መጀመርታ ብዙሕ ግዜ፡ ድሕሪ ቅሩብ ግዜ ድማ ዳርጋ ሓንሳብ ኣብ ወርሒ ክትራኽቡ ኢኹም። ዋላ ኣብ ዘይ ትራኽብሉ ግዜ ምእንቲ ብዛዕባ ነገራት ክትዘራረቡ ክትከእሉ ናይ ሕድሕድኩም ተለፎን ቊጽርን ኢ-መያል ኣድፊኻን ክህልወኩም ኣገዳሲ እዩ። ንኣብነት ብዛዕባ ናይ ዕቑዓ መስርሕ ሕቶታት እንተ ላካ ኹይኑ፡ ኣብ ቤት ትምህርትኻ ወይ እቲ መንበሪ ገለ ጽቡቕ ዘየለ ነገር እንተ ኣሉ ኹይኑ ወይ ጥዕናኻ ጽቡቕ እንተ ዘየለኻ ኽንነ ምስቲ ናትካ ግዝያዊ መጉዚ ክትዛረቡ ትኸእል ኢኻ። እቲ ግዝያዊ መጉዚ ንኸሉ ክፈትሖ ኣይከእልን እዩ። ግን እቲ ዘድል የካ ሓገዝ ከም ትረክብ ከረጋግጽ እዩ።

ሓደ ግዝያዊ መጉዚ እንታይ እዩ ዝገብር?

እቲ ናትካ ግዝያዊ መጉዚ ኣብ ዝተገለለየ ነገራት ክሕግዘካ እዩ። እዚ ብቐዳምነት ቅድሚ 18 ዓመት ምምላእካ ባዕልካ ክትውሰን ሎም ዘይትኸእል ነገራት እዩ።

“ሓደ ግዝያዊ መጉዚ ናብ ሽወደን ክትመጽኡ ክሎኻን ኣቲ ሕብረተ ሰብ ብኸመይ ከም ዝሰርሕ ኣብ ዘይትፈል ጠሉ እዋንን ሓደ ደገፍ እዩ።”
(ጌል፡ 17 ዓመት)

“ሓደ ግዝያዊ መጉዚ ውሑስ ኹይኑ ንኸሰምዓካ ይሕግዘካ።”
(ወዲ፡ 15 ዓመት)

“እቲ ግዝያዊ መጉዚ ኣብ መንበሪን ቤት ትምህርትን ጽቡቕ ንኸሕሉ ይሕ ግዘካ። ከምኡ ውን ምስ ቊጽጣባ ዝተ ተሃሓዘ ድማ ይሕግዘካ።”
(ወዲ፡ 15 ዓመት)

“አብ መጀመርታ ሽወደንኛ ዘይትኸ ኣል ክለኻ ምስቲ ሞገድ መጉዞ ክት ዛረብ ክበድ እዩ። ንክርድኣኳን ነቲ ሞገድ መጉዞ ዝሓሰብኩዮ ክትንግሮ ንክትክእልን ሓደ ኣስተርጓሚ ምሳኻ ክህሉ ኣሎዎ።” (ጳል፡ 15 ዓመት)

“አብ መጀመርታ እቲ ሞገድ መጉዞ ብዙሕ ይሕግዘኒ ኤይሩ፤ ሕጂ ሞን እታ ናይ ባንክ ካርድ ባዕለይ እየ ዝሕዛ።” (ወዲ፡ 17 ዓመት)

“እቲ ናይ ዕቑሳ መስርሕ እንተ ዘይ ተረዲኡካ እቲ ሞገድ መጉዞ ንሕቶ ታት ክምልስ ይኸእል እዩ።” (ወዲ፡ 16 ዓመት)

“ሓደ ሞገድ መጉዞ ንዝተፈለለዩ ነገራት ይሕግዘካ እዩ። ሓደ ሓደ ሞገድ እቲ ቁልዓ ክውሰን ይኸእል፤ ሓደ ሓደ ሞገድ ሞን እቲ ሞገድ መጉዞ ይውሰን። ዝተፈለለዩ ኣተሓሳስባ እን ተ’ለካ ጥይቱ ክትዛረበሉ ኣገዳሲ እዩ፤ መብዛሕትኦ ሞገድ እብ ሰምምዕ ክትብ ጽሕፍትክእል ኢኻ።” (ጳል፡ 17 ዓመት)

ናትካ ሞገድ መጉዞ፡

ዕቑሳ ንክትሓትት ይሕግዘካ

ኣብ ብዓል መዚ ኢሚግረሽን ዕቑሳ ትሓትትን ኣብሉ ነቲ ናትካ ጉዳይ ዝምርምሮ ሓደ ተሓዝ ጉዳይ ትረክብን። ዕቑሳ ኣብ ትሓተሉ እዋን እቲ ናትካ ሞገድ መጉዞ ንዓኻ ሓደ ሓገዝ እዩ። ብዛዕባ መስርሕ ዕቑሳ ብኸመይ ከም ዝካየድ ወይ እቲ ናትካ ምልክታ ከመይ ይኸይድ ከም ዘሉ ሕቶታት እንተ’ለካ ጥይቱ ነቲ ሞገድ መጉዞ ክትሓቶ ትኸእል ኢኻ። ከምኡ’ውን ሓደ ነቲ ናይ ሽወደን ሕግታት ዝኸእሉ ናይ ሕገ ክኢላ ዝኾነ ሓደ ህዝባዊ ጠበቓ ክወሃበካ እዩ። እቲ ናትካ ህዝባዊ ጠበቓ ነቲ ናትካ ምልክታ ዕቑሳ ክሕግዘካን ኣብ ሽወደን ንክትጽንሕ ክፍቀደካን ክሰርሕ እዩ። እቲ ህዝባዊ ጠበቓ ብብዓል መዚ ኢሚግረሽን ዝተ ጁጽረ ሰራሕተኛ ኣይኮነን። ሓደ ህዝባዊ ጠበቓ ንኸህልወካ ዝኾነ ዝኸፈሎ ነገር የለን።

ኣብ ሽወደን ሰለ ምንታይ ክትጽንሕ ከም ትደሊ ነቲ ህዝባዊ ጠበቓ ክትንግሮ ኣገዳሲ እዩ። እቲ ህዝባዊ ጠበቓ ሓደ ግዴታ እመንነት ዝብሃል ነገር ኣሉዎ። እዚ ንሱ ወይ ንሳ ኣብ ጉድንኻ ኣሎ። (ንዓኻ እዮም ዝሕግዙ) ማለት እዩ። ኣብ ሽወደን ንክት ጽንሕ ክፍቀደካ ርጉጽ ኣይኮነን። ኣብ ሽወደን ክትጽንሕ ክፍቀደካ ድዩ ኣይክፍቀደካን እቲ ሞገድ መጉዞ ኣይኮነ ወይ እቲ ህዝባዊ ጠበቓ ኣይኮነ ክውሰንዎ ዝኸእሉ፡ ብዓል መዚ ኢሚግረሽን እዩ ዝውሰኖ።

እቲ ሞገድ መጉዞ ኣብ ኩሉ ኣኼባታት ምስ ብዓል መዚ ኢሚግረሽን ምሳኻ ክኸይድ እዩ። እቲ ሞገድ መጉዞ ገለ ዘይተ ረድኣካ ነገር ኣንተ ኣሉ ጥይቱ ወይ ብዛዕባ ኣብ እዋን መስርሕ ዕቑሳ እንታይ ከም ዘጋጥም ሕቶታት እንተ ኣሉካ ጥይቱ ክሕግ ዘካ ይኸእል እዩ። ኣብ ሽወደን ክትጽንሕ ዘይትደሊ እንተ ኼንካ ነቲ ናትካ ሞገድ መጉዞን እቲ ህዝባዊ ጠበቓን ክትሕብሮም እውን ትኸእል ኢኻ።

ኣብ እዋን እቲ ናይ ዕቑሳ መስርሕ እቲ ናትካ ሞገድ መጉዞ፡ ደገፍ ክኸውን፡ ናብቶም ኣኼባታት ክሰንዩኩ፡ ብዛዕባ ዕቑሳ ዘሉካ ሕቶታት ክምልሰልኩ፡ ብዛዕባ እቲ ጉዳይ ከመይ ይኸይድ ከም ዘሉ ክሕብረኩ፡ ምስ’ቲ ህዝባዊ ጠበቓ ርክብ ክገብር፡ ንናይ ዕድመ ግምገማ ክሰማማዕ እዩ። ኣብ እዋን እቲ ናይ ዕቑሳ መስርሕ እቲ ናትካ ሞገድ መጉዞ፡ ነቲ ውሳኔ ወይ ክንደይ ሞገድ ከመይ ይኸእልዎን፡ ናብን ካብን ብዓል መዚ ኢሚግረሽን ኣይከመላልሰካን እዩ።

ናይ መንበረኻ ሓላፍንት ይወስድ

እቲ ሞገድ መጉዞ ሓደ ውሕስነት ዝሰምዓካ መንበረ ንኸህ ልወካ ሓላፍንት ኣሎዎ። እቲ ቤት ጽሕፈት ማሕበራዊ ኣገልግ ሎት ዘቕረብዎ ሓሳባት ናይ መንበረ ንሰኻን እቲ ናትካ ሞገድ መጉዞን ዘለቲኹም ክትሰማምዕሉ መሰል ኣሉኩም። እታ መንበረ ጽቡቕ እዩ ኢልካ ክትሓሰብ ኣገዳሲ እዩ። ኣብቲ ንሰኻ ዝመረጽካዮ ከም ትነብር ርገጽ ኣይኮነን። ሞን እቲ ናትካ ሞገድ መጉዞን ሰራሕተኛ ማሕበራዊ ኣገልግሎትን ብዝተኸእለ መጠን ንዓኻ ዝሰማማዕ መንበረ ከም ትረክብ ክረጋግጹ እዩም።

ምስ እቲ ናትካ መንበረ ብዚተሓሳዝ፡ እቲ ናትካ ሞገድ መጉዞ፡ ምሳኻን ምስ ሰራሕተኛ ማሕበራዊ ኣገልግሎትን ጥይቱ፡ ንዓኻ ንብቑዕ መንበረ መደብ ክገብር፡ ነቲ ቦታ መንበረ ክሰማምዓሉ፡ ኣብቲ ናይ ምትግባር መደብ ምውጻእ ክሳተፍ፡ ናብቲ መንበረ ቦታ ክበጽሕ፡ እቲ መንበረ ዘይከውን እንተ ጥይቱ ንሓደሽ መንበረ ክመልከት ኣሎዎ። ንሰኻ፡ እቲ ናባዩ ቤትን ናትካ ሞገድ መጉዞን ብዛዕባ ከመይ ትኸይድ ከም ዘሎኻን ዝተፈለለዩ ነገራት ንኣብነት መሓሸሺ፡ ከመይ ይኸዱ ከም ዘሎ፡ ንኸትዘራረቡ ሓደ ሓደ ሞገድ ክትራ ጽቡቕ እዩ። ምስ እቲ ናትካ መንበረ ብዚተሓሳዝ እቲ ናትካ ሞገድ መጉዞ፡ ኣብ ልዕሊ እቲ መንበረ ዘሉ ሕግታት ክውሰን፡ ናብ ንዋፊታት ከመላልሱ፡ ኣብቲ መንበረ ንዝፍጠሩ ግጭታት ክፈትሕ፡ ብዘይ ፍቓድካ ደብዳቤኻ ክኸፍት የብሎን።

ኣብ እዋን ርክብ ምስ ሰበ ሰልጣን ይሕግዘካ

እቲ ናትካ ሞገድ መጉዞ ምስ ሰበ ሰልጣን ክትራኸብ ክለኻ ምሳኻ ክኸይድ እዩ። እዚ ርክብ ምስ ብዓል መዚ ኢሚግረሽን፡ ቤት ጽሕፈት ማሕበራዊ ኣገልግሎት ወይ ምስ ፖሊስ ክኸውን ይኸእል እዩ። ፖሊስ ንኣብነት እቲ ናትካ ሞገድ መጉዞ ወይ ናትካ ህዝባዊ ጠበቓ ምሳካ እንተ ዘየለ፡ ጥይቶም ሓደ ቃለ መሕትት ምሳኻ ክገብሩ ኣይፍቀደምን እዩ። እንተ ዘይደሊኻ ነቲ ናትካ ሞገድ መጉዞ ኩሉ ነገር ምንጋር ኣየድልየካን እዩ። ንኣብ ነት ነታ ናትካ ሰራሕተኛ ማሕበራዊ ኣገልግሎት ንበያንኻ ክትረኽባ ወይ ናብ ክሊኒክ መንእሰያት ንበያንኻ ክትከይድ እንተ ደሊኻ፡ ነቲ ናትካ ሞገድ መጉዞ ፍቓድ ምሕታት ኣየድልየካን እዩ።

ኣብ እዋን ርክብ ምስ ሰበ ሰልጣናት ብዚተሓሳዝ እቲ ናትካ ሞገድ መጉዞ፡ ናብቲ ርክባት ክሰንዩኩ (ንሰራሕተኛ ማሕበ ራዊ ኣገልግሎት ንበያንኻ ክትረኽባ መሰል ኣሉካ)፡ ንጸዕርታት ንኣብነት ንናይ ርክብ ሰብ ከመልከተልኩ፡ ነቲ መንበረ ክሰማም ዓሉ፡ ግዳይ ገበን እንተ ኼንካ ወይ ገበን እንተ ፈጸምካ ኣብ እንዳ ፖሊስ ምሳኻ ክህሉ ኣሎዎ።

ኣብ እዋን ርክብ ምስ ሰበ ሰልጣናት ብዚተሓሳዝ እቲ ናትካ ሞገድ መጉዞ፡ ብዘይ ናትካ ፍቓድ ንጸዕርታት ክውሰን የብሎን።

ናይ ቊጠባኻ ሓላፍንት ይወስድ

እቲ ናትካ ሞገድ መጉዞ ካብ ብዓል መዚ ኢሚግረሽን ገንዘብ ክሓተልካን መዓልታዊ ክፍሊት ከም ትረክብ ክረጋግጽ እዩ። እቲ ገንዘብ ንኸዳውንቲ፡ ናይ ናጻ ሞገድ ዝንባሌን ወዘተ ክኣክል ኣሎዎ። ተወሳኺ ዘድልየካ እንተ ኣሉካ ጥይቱ፡ ንኣብነት መንጽር ዓይኒ ወይ ጉልባብ ምእንቲ እቲ ናትካ ሞገድ መጉዞ ካብ ብዓል መዚ ኢሚግረሽን ፍሉይ ቊጠባዊ ሓገዝ ክሓትት ክኸእል ነቲ ናትካ ሞገድ መጉዞ ሓብሮ።

እቲ ናትካ ሞገድ መጉዞ እቲ ገንዘብ ብልክዕ ኣብ ጥቕሚ ከም ዝውዕል ክረጋግጽ፡ ንሰኻን እቲ ናትካ ሞገድ መጉዞን እቲ ገንዘብ ንምንታይ ከም ዝኣክል ክትዘራረቡ ኣገዳሲ እዩ። እቲ ገንዘብ እንታይ ክትገብር ከም ትደሊ ክትንግሮ መሰል ኣሉካን እቲ ናትካ ሞገድ መጉዞ ክሰምዓካ ኣሎዎን። ሞን ሓደ ሓደ ሞገድ እቲ ናትካ ሞገድ መጉዞ እቲ ገንዘብ ብኸልእ ኣገባብ ክጥቀም የድልዮ እዩ ኢሉ ክውሰን ይኸእል እዩ።

እቲ ናትካ ግዝያዊ መጉዚ ነቲ ናይ ባንክ ካርድ ንሰኻ ዲኻ ወይ እቲ ግዝያዊ መጉዚ ትሕዝዎ ይውሰን። መብዛሕትኦ ግዜ ኣብ መጀመርታ እቲ ናትካ ግዝያዊ መጉዚ ነቲ ናይ ባንክ ካርድ ይሕብ፤ ድሕሪ ቁፋብ ግዜ ድማ ንሰኻ ክትሕዞ ክፍቀደካ ይኽእል እዩ። ሽዑ እቲ ገንዘብ ነቲ ዘድልየካ ክተሓኸልካ ከም ዘለዎ ባዕልኻ ሓላፍነት ትወስድ።

ንመሓሸሺ ዝኸውን ክንደይ ዝኣክል ገንዘብ ከም ዝህልወካ እንተ ተዘራረብኩምሉ ጽቡቕ እዩ። ነቲ መሓሸሺ እንታይ ከም ትገብሮ ባዕልኻ ትመርጽ።

ኣብ ናባዩ ቤት ትጎብር እንተ ኲንካ እቲ ናባዩ ቤት እዩ መሓሸሺ ዝህበካ። ኣብ ከምዚ እዋን እቲ ናባዩ ቤት ምስ እቲ ግዝያዊ መጉዚን ምሳኻን ብሓባር ብዛዕባ ናትካ ቍጠባ ይዝቱ።

እቲ ግዝያዊ መጉዚ ናትካ ቍጠባዊ ሓላፍነት የብሉን። ንኣ ብነት እቲ ናትካ ናይ ኣውቶቡስ ካርድ እንተ ኣዋጅእካዮ፣ እቲ ናትካ ግዝያዊ መጉዚ ኣይከፍለልካን እዩ። ሓደ ሓደሽ ናይ ኣውቶቡስ ካርድ እንተ ኣድልዩካ፣ ሓደ ሓደሽ ካርድ ንምግ ዛእ ቍጠባ ሓገዝ ክትሓትት እቲ ናትካ ግዝያዊ መጉዚ ክሕግ ዘካ ይኽእል እዩ። ግን ባዕልካ ነቲ ወጻኢ ክትሸፍና ክድልየካ ይኽእል ይኸውን እዩ።

ንቑጠባዊ ጉዳይ ዚምልከት እቲ ናትካ ግዝያዊ መጉዚ፣ ንመዓል ታዊ ክፈሊትን ፍሉት ቍጠባዊ ሓገዝን ከመልከት፣ እቲ ገንዘብካ ኣብ ምንታይ መዓል ከም ዚውዕል ክውሰን፣ እቲ ናይ ባንክ ካርድ ባዕልካ ክትሕዞ እንተ ኲንካ ክውሰን፣ ንትምሃሮ ክሰምዓካ፣ ንክፍ ሊት ዝምልከት ሕግታት ክሕብረካ ኣሎዎ።

ንቑጠባዊ ጉዳይ ዚምልከት እቲ ናትካ ግዝያዊ መጉዚ፣ ገንዘብ ክለቅሓካ፣ ነቲ መሓሸሺኻ ወይ ሰሪሕካ ተእትዎ ገንዘብ ከመይ ጌርካ ከም ትጥቀመሉ ክውሰን የብሉን።

ናይ ትምህርትኻ ሓላፍነት ይወስድ

እቲ ናትካ ግዝያዊ መጉዚ ትምህርቲ ከም ትጀምር የረጋግጽ። ኣብ ቤት ትምህርቲ ገለ ጽቡቕ ዘይሰምዕካ ነገር እንተ ኣሎ ፕጅኑ ነቲ ናትካ ግዝያዊ መጉዚ ክትጎግሮ ትኽእል ኢኹ። ኣብ ቤት ትምህርቲ ንዝግበር ዝርርብ እቲ ናትካ ግዝያዊ መጉዚ ምሳኻ ክህሉ እዩ። ኣብኡ እንታይ ጽቡቕ ከም ዘሎን ንገለ ነገር ተወሳኺ ሓገዝ ዘድልየካ እንተ ፕጅኑን ክትዛረቡ ትኽእሉ ኢኹም። እዚ ንኣብነት ብዛዕባ ናይ ትምህርቲ ዕዮ ሓገዝ ወይ ኣብ ናይ ክረምቲ ትምህርቲ ክትምሃር ትድሊ እንተ ኲንካ ክኸውን ይኽእል እዩ።

እቲ ናትካ ግዝያዊ መጉዚ ናትካ ብዓል ሕድሪ ሰለ ዝኾነ ንሓደ ሓደ ነገራት ክፍቅድ ኣሎዎ። ኣብ ናይ ምሕምባስ ትምህርቲ ንኽትሳተፍ ወይ ምስ ክፍልኻ ንኽትገይሽ፣ እቲ ናትካ ግዝያዊ መጉዚ ብጽሑፍ ፍቓድ ክህብ ኣሎዎ።

ኣብ እዋን ርክብ ምስ ቤት ትምህርቲ ብዚተሓሓዝ እቲ ናትካ ግዝያዊ መጉዚ፣ ኣብ ናይ ምዕባል ዝርርብ ክሰንዩካ፣ ካብ ቤት ትምህርቲ ንዝመጽእ ወረቓት ንኣብነት ናይ ብኩራት፣ ትምህርቲ ምሕምባስ፣ ምስ ክፍልኻ መገሻ ክፍርም፣ ብዛዕባ ትምህርቲ ከመይ ይክብድ ከም ዘሎን እኹል ሓገዝ ትረክብ እንተ ለኻ ኲንካ ወይ ተወሳኺ ሓገዝ ትድሊ እንተ ኲንካ ከዘራርብካ፣ ብኩራት እንተ ኣሎካ ፕጅኑ ምስ እቶም መንበሪ ክዛረብ ኣሎዎ። ኣብ እዋን ርክብ ምስ ቤት ትምህርቲ ብዚተሓሓዝ እቲ ናትካ ግዝያዊ መጉዚ፣ ዕዮ ትምህርቲ ክሕግዘካ፣ ናብ ቤት ትምህርቲ ከመላልሰካ፣ ናብ ቤት ትምህርቲ ኣብ ግዜ ትኣቱ ከም ዘሎካ ክረጋግጽ የብሉን።

ክንክን ጥዕና ከም ትረክብ የረጋግጽ

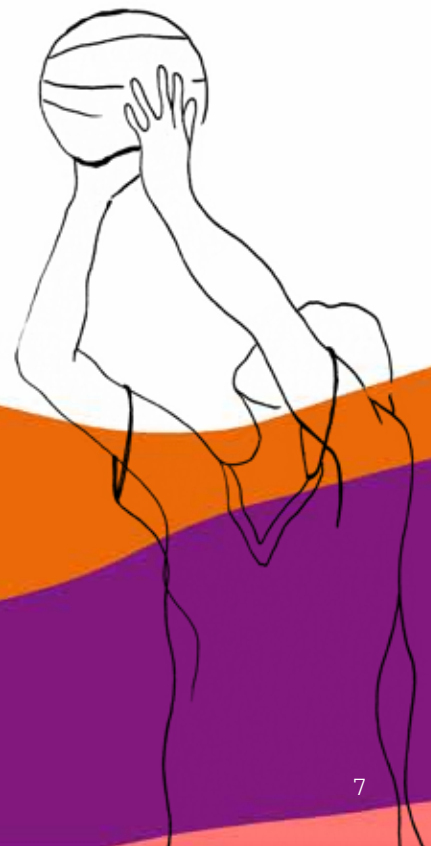
እቲ ናትካ ግዝያዊ መጉዚ እቲ ዘድልየካ ክንክን ጥዕና ከም ትረክብ ክረጋግጽ ኣሎዎ። ናብ ሽወደን ክትመጽእ ክሎኻ ሓደ ናይ ጥዕና ምርመራ ክትገብር ክፍቀደካ እዩ። ሓደ ናይ ጥዕና ምርመራ፣ ሓደ ጥዕናኻ ከመይ ከም ዘሎካ፣ መድሃኒት ዘድልየካ፣ ናብ ሓኪም ስኒ ምኽድ ዘድልየካ እንተ ፕጅኑ ወይ ስነ ኣእምሮኣዊ ሕማቕ እንተ ኣሎኻ ኲንካን ሓደ ሳይኮሎጂኖኛ ምርካብ ዘድልየካ እንተ ፕጅኑ ዝምርምር ሓኪም ትረክብ ማለት እዩ። ኣብ ሽወደን ቁልዑ ክንክን ጥዕና ክረኽቡ ኣይክፈሉን እዩ። ናብቲ ናትካ ጥዕና ምርመራ እቲ ናትካ ግዝያዊ መጉዚ ክሰንዩካ እዩ።

ናብ ሓኪም ክትከይድ ክሎኻ፣ እንተ ደሊኻ ሓደ ሰብ ምሳኻ ክኸይድ መሰል ኣሎካ። መብዛሕትኦ ግዜ እቲ ናትካ ግዝያዊ መጉዚ ናብቲ ናይ መጀመርታ ናይ ሓኪም ምብጻሕ ንኣብ ነት ሓኪም ስኒ የሰንዩካ እዩ። ኣብ ቀጻሊ ግዜ ናብኡ ክትከይድ ክሎኻ፣ እንተ ደሊኻ እቲ ኣብ መንበሪ ዘሎ ናትካ ናይ ርክብ ሰብ ወይ ሓደ ሰብ ካብቲ ናባዩ ቤት እዩ ምሳኻ ዝኸይድ። ከምኡ ክትገብር እንተ ደሊኻ ምስቲ ናትካ ግዝያዊ መጉዚን መንበሪን ተዛረብ።

“ኣብ ሽወደን ናብ ቤት ትምህርቲ ምኽድ ኣይክፈሉን እዩ። ነገራት ክትምሃር ንኽትከእል ሓደ ዕድል እዩ።”
(ወዲ፡ 16 ዓመት)

“ሓደ ሓደ ግዜ ምስቲ ግዝያዊ መጉዚ ዘረባ ምምልላስ ይኸውን እዩ። እቲ ግዝያዊ መጉዚ ኣኝ ገንዘብ ክዋህልል እንተ ደልዩ፣ ኣኝ ግን ካልእ ክደሊ ክለኻ።”
(ዓል፡ 17 ዓመት)

“ኣብ ሽወደን ናብ ሓኪም ምኽድ ብናጻ እዩ። ግዝያዊ መጉዚ ብቑዕ ሕክምና ከም ትረክብ የረጋግጽ።”
(ወዲ፡ 16 ዓመት)

“እቲ ናተይ ግዝያዊ መጉዚ ዘዕግብ ኣይነበረን። ንሱ ኣይበጽሐንን ኔይሩ። ብፍጹም ተለፎን ኣይምልሰን ኔይሩን ግዜ ኣይነበሮን። ሽቡ ሓደ ሓድሽ ግዝያዊ መጉዚ ክቕይር ክኢለ።” (ወዲ፡ 17 ዓመት)

ኣብ እዋን ርክብ ምስ ክንከን ዋዕና ብዚተሓሓዝ እቲ ናትካ ግዝያዊ መጉዚ፡ ናብቲ ናይ ዋዕና ምርመራ ክሰንየካ፡ ምስ ሓኪም ቆጶራ ንክሕዙልካን ናብ ሆስፒታል ምሳኻ ንክኸዱን ምስቶም መንበሪ ክዘራረብ ኣሎዎ።

ኣብ እዋን ርክብ ምስ ክንከን ዋዕና ብዚተሓሓዝ እቲ ናትካ ግዝያዊ መጉዚ፡ኣየናይ ሕክምና ክም ዝወሃበካ፡ ብጀካ እታ ቐዳ መይቲ ናይ ዋዕና ምርመራ ናብ ናይ ሓኪም ምብጻሕ ክሰንየካ የብሉን።

ምስ ወለድኻ ወይ ካልኣት ኣዝማድካ ርክብ ንክትገብር ይሕግዘካ

ወለድኻ ወይ ኣዝማድካ ኣበይ ከም ዘሎዉ ትፈልጥ እንተ ኹኑካን ምስኦም ርክብ ክትገብር ትደሊ እንተ ኹኑካን፡ ምስቲ ናትካ ግዝያዊ መጉዚን ሰራሕተኛታት መንበሪን ወይ ናባዩ ቤት ብዛዕብኡ ተዘራረብ።

ሰድራኽ ኣበይ ከም ዘሎዉ ዘይትፈልጥ እንተ ኹኑካ ሰበ ሰልጣን ሽወደን ምስኦም ምእንቲ ክትራኹብ ንሰድራኽ ክረኽቡልካ ክፍትኦ ኣየም። ግን ናብ ሽወደን ከመጹ ዝፍቀዶም እንተ ኹኑኦ ርግጽ ኣይኮነን። ክትደልዮም ትደሊ እንተ ኹኑካ ሓደ ሓደ ግዜ ቀይሕ መስቀል ይሕግዙ ይኸእሉ እዮም። ክብ ቀይሕ መስቀል ሓገዝ ንምርኩብ እቲ ናትካ ግዝያዊ መጉዚ ናይ ግድን ምስኦም ቆጶራ ክሕዝ ኣሎዎ። እቲ ናትካ ግዝያዊ መጉዚ ናብቲ ርክብ ክሰንየካ እዩ። ናብቲ ርክብ ሓደ ኣስተርጓሚ ክህሉ ትደሊ እንተ ኹኑካ ነቲ ናትካ ግዝያዊ መጉዚ ሓብሮ። ንሰድራኽ ክትደልዮም ትደሊ እንተ ኹኑካ ባዕልካ ኢኻ ትውሰን። እቲ ናትካ ግዝያዊ መጉዚ ቀይሕ መስቀል ንኣዝማድካ ንክደልዩም ክውሰን ኣይክእልን እዩ። ግን ኣብ እዋን ርክብ ምስ ቀይሕ መስቀል ከም ደገፍ ምሳኻ ክህሉ እዩ።

ኣብ እዋን ምድላይ ኣዝማድ እቲ ናትካ ግዝያዊ መጉዚ፡ ኣብ ምድላይ ኣዝማድ ምስ ቀይሕ መስቀል ዝገበር ርክብ ክኣልዮ እዩ። ኣብ እዋን ምድላይ ኣዝማድ እቲ ናትካ ግዝያዊ መጉዚ፡ ባዕሉ ኣዝማድካ ክደሊ፡ንኣዝማድካ ዕቑባ ክሓተሎም የብሉን።

ምስቲ ግዝያዊ መጉዚኻ ዕጉብ እንተ ዘይኮነካ

እቲ ናትካ ግዝያዊ መጉዚ ኣብቲ ሰርሑ ዘሎ እንተ ዘይገብሩ፡ ንኣ ብነት ተለፎን እንተ ዘይመለሱ፡ ኣብ ኣኼባታት እንተ ዘይመጹኡ ወይ ንክረኽበካ ግዜ የብለዩን እንተ ኢሉ፡ ምስ ካልእ ትኣምኖ ዓቢ ሰብ ክትዘራረብ ኣሎካ። እዚ ሓደ መምህር፡ ናይ ርክብ ሰብ ኣብቲ መንበሪ ወይ ኣብ እቲ ናባዩ ቤት ክኸውን ይኸእል እዩ። ሽቡ ንሰኻ ምእንቲ ከመይ ክኸውን ከም ትደልዮ ክትነግር ክትከእል ብሓደ ኹነኩም ምስቲ ግዝያዊ መጉዚ እንተ ተዛረብኩም ጽቡቕ እዩ። እዚ እንተ ዘይሓገዙ ብሓገዝ ናይ ሓደ ዓቢ ምስ ኣብቲ ኮሙን ዘሎ ሓላፊ መጉዚ (överförmyndare) ርክብ ግበር። እቲ ሓላፊ መጉዚ፡ እቶም ግዝያውያን መጉዚ እቲ ክገብርዎ ዘሎም ክገብሩ ከም ዘሎምን እቲ ናትካ ግዝያዊ መጉዚ ሰርሑ ሸለል እንተ ኢሉን ከምርምር ሓላፍነት ኣሎዎ። እቲ ናትካ ግዝያዊ መጉዚ ሰርሑ ሸለል እንተ ኢሉ ሓደ ሓድሽ መጉዚ ክወሃበካ መሰል ኣሎካ። እቲ ግዝያዊ መጉዚ ሰርሑ እንተ ገብሩ፡ ናብ ሓደ ሓድሽ ግዝያዊ መጉዚ ክትቅይር ክትከእል ርግጽ ኣይኮነን።

ሓደ ግዝያዊ መጉዚ እንታይ እዩ ዘይገብር?

ሓደ ግዝያዊ መጉዚ ኣብ መዓልታዊ ነገራት ክሕግዘካ የብሉን። ሓደ ግዝያዊ መጉዚ ንኣብነት ኣብ ዕዮ ትምህርቲ ክሕግዘካ ወይ ንግሆ ክተሰኣካ የብሉን። ሓደ ግዝያዊ መጉዚ ንዓኻ ደገፍ ክኸውን ኣሎዎ፡ ንኣባላት ሰድራኽ ግን ክሕግዞም ኣይክእልን እዩ። ንኣብነት ሓደ ግዝያዊ መጉዚ ንኣዝማድካ ዕቑባ ክሓተሎም ኣይክእልን እዩ። ሓደ ግዝያዊ መጉዚ ንኣዝማድካ ክደልዩልካ እውን ኣይክእልን እዩ።

ሐደ ግዝያዊ መጉዞ እንተ ዘይሓገዙ፡ መን ድኣ እዩ ክገብሮ?

ሰራሕ	መን እዩ ክሕግዝ ዘሎዎ?
ናብ ብዓል መዚ ኢሚግረሽን ምውሳድ	መንበሪ
ናብ ናይ ናጻ ግዜ ንዋፊታት ምውሳድ	መንበሪ፡ ናይ ገዛእ ርእሲ ሓላፍነት
ሓገዝ ዕዮ ገዛ ትምህርቲ	መንበሪ፡ ወለንታውያን ውድባት፡ ቤት ትምህርቲ
መሰነይታ ናብ ሓኪም (ብጀካ ናብ ናይ ጥዕና ምርመራን ቀዳማይ ምብጻሕ ናብ ሓኪምን)	መንበሪ፡ ካብ ቤት ጽሕፈት ማሕበራዊ ኣገልግሎት ናይ ርክብ ሰብ
ንግሆ ምብርባር	መንበሪ
ንኣዝማድ ምድላይ	ብዓል መዚ ኢሚግረሽን፡ ማሕበራዊ ኣገልግሎት፡ ቀይሕ መስቀል
ተወሳኺ ሰራሕ/ናይ ክረምቲ ሰራሕ ምርካብ	ወለንታውያን ውድባት፡ የዕሩኽ፡ ናይ ገዛእ ርእሲ ሓላፍነት
ናይ ናጻ ግዜ ንዋፊታት ምርካብ	መንበሪ፡ ናይ ርክብ ሰብ ሰራሕተኛ ማሕበራዊ ኣገልግሎት፡ ወለንታውያን ውድባት

* መንበሪ ማለት ሆሽቦ-ሂም፡ ናባዩ ቤትን መንበሪ ብሓገዝን እዩ

እታ ሰራሕተኛ መሕበራዊ ኣገልግሎት እንታይ ትገብር?

ናይዚ ዝሰዕብ መሰል ኣሉካ፡

- ናይቲ ዘድልየካ ሓገዝን ደገፍን ምርካብ መሰል ብዝተኸለለ መጠን ጥዕናኻ ጽቡቕ ክትህሉ
- ናይቶም ንዓኻ ዝምልከቱ ጉዳያት ሓበሬታ ክትረከብን ሕቶታት ክተቐርብ ዕድል ክትረከብን
- ክትሰማዕ
- እታ ሰራሕተኛ ማሕበራዊ ኣገልግሎት ዝሃበቶም ናይ ጻዕርታት ሓሳባት ንኣብነት ናይ መንበሪ ወይ ናይ ርክብ ሰብ ብመገዲ ቤት ጽሕፈት ማሕበራዊ ኣገልግሎት ክትሰማምዑሎም
- ንበይንኻ ነታ ናትካ ሰራሕተኛ ማሕበራዊ ኣገልግሎት ክትረኽባ

ቤት ጽሕፈት ማሕበራዊ ኣገልግሎት ምሳኻን ምስቲ ናትካ ግዝያዊ መጉዞን ብሓባር ኣየኖት ድልየታት ከም ዘለዉኻ ክፈልጥ ሓላፍነት ኣሎዎ። እዚ ብዛዕባ ትምህርቲ፡ ከንከን ጥዕና ወይ ንዓኻ ዝሰማማዕ መንበሪ ምርካብ ክኸውን ይኸእል እዩ። ኣብ ቤት ጽሕፈት ማሕበራዊ ኣገልግሎት ናትካ ሓላፍነት ዘሎውን ሰራሕተኛታት ማሕበራዊ ኣገልግሎት ይሰርሓ። ከመይ ትኸይድ ከም ዘሉኻን እቲ ዘድልየካ ሓገዝ ትረክብ እንተ ላኺን ኾንካ ንክትዘራረብ ገለ ግዜ ኣብ ወርሒ ምስታ ሰራሕተኛ ማሕበራዊ ኣገልግሎት ክትራኽብ እኺ። መብዛሕትኦ ግዜ እቲ ናትካ ግዝያዊ መጉዞ ምሳኻ ክኸይድ እዩ። ግን እንተ ደሊኻ ነታ ናትካ ሰራሕተኛ ማሕበራዊ ኣገልግሎት በይንኻ ክትረኽባ መሰል ኣሉካ።

እታ ሰራሕተኛ ማሕበራዊ ኣገልግሎት እንታይ ትዛረቦ ከም ዘሉካን እንታይ ከም ትደልን ክትሰምዓካ እዩ። እዚ ኩሉ ግዜ እቲ ትደልዮ ትረክብ ማለት ኣይኮነን። እታ ሰራሕተኛ ማሕበራዊ ኣገልግሎት እቲ ንዓኻ ዝበልጽ ክትሓሰብን ካብኡ ተበጊሳ ክትውሰንን

ኣሎዎ። እታ ሰራሕተኛ ማሕበራዊ ኣገልግሎት ንሰኻን እቲ ናትካ ግዝያዊ መጉዞን እንተ ዘይተሰማማዕኩምሉ ንሰኻ ንክትግዕዝ ወይ ንዓኻ ፍሉይ ሕክምና የድልየካ እዩ ኢላ ክትውሰን ኣይትኸእልን እዩ። ግን ንሰኻ ኣጸቢቕካ ስለ ዝሓመምካ ንነብስኻ ወይ ንኻልኦት ሰባት ሓደገኛ እንተ ኻኒካ፡ እታ ሰራሕተኛ ማሕበራዊ ኣገልግሎት ብድልየትካ ወይ ኣንጻር ድልየትካ፡ ሕክምና የድልየካ እዩ ኢላ ወይ ተወሳኺ ሓገዝ ኣብ ክትረኽበሉ ትኸእል ንክትሃብር ክትውሰን ትኸእል እዩ።

ናይ ርክብ ሰብ ብመገዲ ቤት ጽሕፈት ማሕበራዊ ኣገልግሎት

ጽምዖ ይሰምዓካ እንተ ፕይኡ ኣብ መዓልታዊ ሂወትካ ሓገዝ ትደሊ እንተ ኻኒካን ካብ ቤት ጽሕፈት ማሕበራዊ ኣገልግሎት ብመሰረት ሕጊ ማሕበራዊ ኣገልግሎት S.O.L ናይ ርክብ ሰብ ክግበረልካ ክተመልከት ትኸእል እኺ። ሓደ ናይ ርክብ ሰብ፡ ሓደ ኣብ ናጻ ግዝያዊ ዝረኽበካ ተራ ሰብ እዩ። ንሓደ ናይ ርክብ ሰብ ንሒደት ሰዓታት ኣብ ሰሙን ትረኽቦ። ንሰኻን እቲ ናትካ ናይ ርክብ ሰብን እንታይ ከም ትገብሩ ኣብ ናትካ ድልየታት ይመርኩስ። ንኣብነት ብሓባር ናብ ሲነማ ክትከዱ፡ ሻሂ ክትሰትዩ ወይ ዕዮ ትምህርቲ ክትገብሩ ትኸእሉ እኺም። እቲ ናይ ርክብ ሰብ ኣባል ቤት ትምህርቲ ኣይኮነን። እቲ ናይ ርክብ ሰብ ግዴታ ምዕቃብ ምስቢር ኣሎዎን ብዛዕባ እንታይ ከም ዝተዘራረብኩም ንኺልኡት ክነግር ኣይፍቀድን እዩን።

ናይ ርክብ ሰብ ትደሊ እንተ ኻኒካ ምስቲ ናትካ ግዝያዊ መጉዞ ተዘራረብ እሞ ናብ ቤት ጽሕፈት ማሕበራዊ ኣገልግሎት ክተመልከት ክከሓዝካ ይኸእል እዩ።

“መንበሪ ክብሃል ከሎ፡ ሆሽቦ-ሂም፡ ናባዩ ቤትን መንበሪ ብሓገዝን ማለት እዩ። ሽወደናውያን መሓዞት ክትገብር ከቢድ እንተ ኾይኑ እቲ ናይ ርክብ ሰብ ኣዚዩ ጽቡቕ ክኸውን ይኸእል እዩ። ሽቡ ሽወደን ክትለማመድ ትኸእል።” (ጳል፡ 17 ዓመት)

ቤት ትምህርቲ አንታይ ይገብሩ?

ናይዚ ዝስዕብ መሰል ኣሎኹ።

- ናብ ቤት ትምህርቲ፡ መባእታዊ ቤት ትምህርትን ካልኣይ ደረጃ ቤት ትምህርትን ምጥገድ።
- ኣብ ናይ ትምህርቲ ዕዮ ሕቲ ዘድልዩካ ደገፍ ምርካብ።

ኣብ ቤት ትምህርቲ ብዙሓት ዝተፈለለዩ ከም መምህራን፡ ርእሰ መምህራን፡ ኣሚኒስትራትን ነርሰን ዝኣመሰሉ ዓበይቲ ሰባት ኣሎዉ። እቶም ሰራሕተኛታት ብዝተኸለሉ መጠን ጽቡቕ ትምህርቲ ንክትረከብ ብሓባር ይሰርሑ። እቲ መምህርካ ምሳኻን ምስ ናትካ ግዝያዊ መጉዚን ብሓባር ኣብ ትምህርትኻ እንታይ ንዓኻ ዝበለጸ ምዃኑ ይውስን።

ኣብ ሸወደን ቤት ትምህርቲ ኣይከፈሎን እዩ። ዕቕዑሳ ሓታቲ ኣብ ዘሎካሉ እዋን ከትምህር መሰል ኣሎኹ። ኣብ ቤት ትምህርቲ ካልኣይ ደረጃ ንክትጀምር ቅድሚኡ ናይ ካልኣይ ደረጃ ትምህርቲ ምጅማርካ ናይ ግድን ትሕቲ 18 ዓመት ከትከውን ኣሎኹ። ኣብ ቤት ትምህርቲ ሸወደንኛ ከትምህር፡ ዝተፈለለዩ ዓይነት ትምህርቲ ከተጽኑዕ፡ ትምህርቲ ቋንቋ ኣደ ከትረከብን ከምኡ'ውን የዕሩኽን ዓበይቲ ሰባትን ከትረከብን ትኽእል። ሓታት ዕቕዑሳ ኣብ ዘሎኹ እዋን ናይ ትምህርቲ ግደታ የብልካን። እዚ፡ ቅድሚ መንበሪ ፍቓድ ምርካብካ ናይ ግድን ከትምህር የብልካን ማለት እዩ። ግን እቲ ኣብ ትምህርቲ ትምህር ኣብ ምሉእ ሂወትካ ከበቓመካ እዩ። እቲ ቤት ትምህርቲ ምስ የዕሩኽትካ ከትኮሉ ትኽእልን ደገፍ ከጥራኽ ዝኸለሉ ዓበይቲ ሰባት ትረኽቡሉን ቦታ እዩ። ኣብቲ ቤት ትምህርቲ ጽቡቕ እንተ ዘየለኻ ጌንካ ነቲ ናትካ ግዝያዊ መጉዚን ናትካ ናይ ርክብ ሰብ ኣብቲ መንበርን ከትግሮም ኣገዳሲ እዩ። ሸው ንሰኻትኩም እቲ ነገር ንክምሓየን ንሰኻ እንታይ ከም ዘድልዩካ ከትዘራረቡ ትኽእሉ።

“ኣብ ቤት ትምህርቲ ሸወደንኛ ትምህርቲ፡ እቲ ቋንቋ መፍትሕ ናብ ኦቲ ሕብረተሰብ ሸወደን እዩ። ብዛዕባ ከም ትጽንሕ ዝፍቀደካ እንተ ኾይት ትኸቐል ከለኻ ናብ ቤት ትምህርቲ ምጥገድ ከበድ እዩ። ግን የዕሩኽትካ ምርካብን ምስ ኣብኡ ዘለዉ ዓበይቲ ሰባት ምዝራብን ጠቓሚ እዩ።”
(ወዲ፡ 16 ዓመት)

“ግዝያዊ መጉዚ እኔ ከመሃር ይደሊ፡ እኔ ግን ክሰርሕን ገንዘብ ክላቱን እየ ዝደሊ።”
(ጌል፡ 17 ዓመት) “ዝተፈለለየ ናይ ሓባር ንጥፊታት ዘሎውን ናብ ንበይኖም ዘመጹ ቁልዑ ዝግለግ ማሕበራት ኣሎዎ።”
(ወዲ፡ 17 ዓመት)

ኣብቲ መንበሪ አንታይ ይገብሩ?

ናይዚ ዝስዕብ መሰል ኣሎኹ።

- ኣብ ሓደ ውሑስን ዘተኣማምንን ከባቢ ምንባር።
- ኣብቲ ትነብረሉ ኣየኖት ሕግታትን ኣገባባትን ከም ዘሎዉ ምፍላጥ።
- ከድልዩካ ኹሉ ምስ ሰራሕተኛታት ክትዛረብ ምኽኣል።
- እቶም ውልቃውያን ነገራትካ ብሰላም ክህሉዉኻ።

ንበይኖም ንዝመጹ ቁልዑ ዝተፈለለየ ዓይነት መንበሪ ኣሎ። ካልኣት መንእሰያት ዝነብርሉ ሓደ መንበሪ (ሆሽብ-ሂም ወይ መንበሪ ብሓገዝ) ክኸውን ይኽእል ወይ ኣብ ሓደ ናባዩ ቤት (ፋሚልየሂም) ክትነብር ትኽእል ኢኻ።

ኣብ ሓደ ሆሽብ-ሂም (HVB-hem) ትነብር እንተ ኾንካ

ኣብ ሓደ ሆሽብ-ሂም ምስ ካልኣት ንበይኖም ዝመጹ ቁልዑ ትቕመጥን ለይትን መዓልትን ሰራሕተኛታት ኣሎዉን። ኣብቲ መንበሪ ንኣብነት ኣብ ናይ ትምህርቲ ዕዮ ሓገዝ ክትረከብ፡ ናይ ናጻ ግዜ ንዋፊታት ክትረከብን ነብስኻ ንክትክእል ክትለማመድን ትኽእል። እቶም ሰራሕተኛታት ናይ ሓኪም ቆጶራ ኣብ ምዝካርን ናብ ሓኪም ምሳኻ ኣብ ምጥገድን ክሕግዩኻ ይኽእሉ እዮም። ንሶም ኣብ ሓደ ኣደ ነገራት ክሕግዩኻን ምስ ዓበኻ ኣብ ናትካ መንበሪ ነብስኻ ንክትክእል ክቐርቡኻን እዮም።

እቶም ሰራሕተኛታት መንበሪ ግዴታ ምስጢር ምዕቃብ ኣሎዎም ከምኡ'ውን ብዛዕባኻ ሓበሬታ ከመሓልፉ ኣይፍቀዶምን እዩ። ኣብቲ መንበሪ ሓደ ናይ ርክብ ሰብ ከወሃበካ እዩ። ንሰኻ፡ እቲ ናትካ ናይ ርክብ ሰብን ናትካ ግዝያዊ መጉዚን ሓደ ናይ ትግባረ መደብ ተዳልዉ። ኣብቲ ናይ ትግባረ መደብ ኣየናይ ሓገዝን ደገፍን ከም ዘድልዩኻን መን ኣብ ምንታይ ከም ዝሕግዝ ካን ትጽሕፉ። እቲ መደብ ትግባረ ኣብ ምጽሓፍ ክትሳተፍ መሰል ኣሎኹ። ኣብኡ እንታይ ሰፊሩ ከም ዘሎ ንምፍላጥ እውን መሰል ኣሎኹ።

ኣብቲ ናይ ትግባረ መደብ ዝልዓሉ ኣገደስቲ ነገራት፡ እቲ ገንዘብ ንምንታይ ክኣክል ከም ዘሎዎን ኣብ ሸመታ መን ክሕግዝካ ከም ዘሎዎን፡ ኣብ ትምህርትኻ ኣየናይ ደገፍ ከም ዘድልዩኻ፡ መዓስ ምስ እቲ ናትካ ግዝያዊ መጉዚ ከም ትዘራረብን መዓስ ከም ትራኽቡን፡ ኣብ ናጻ ግዜ እንታይ ክትገብር ከም ትደልን።

ኣብ ሓደ መንበሪ ብሓገዝ (ስቶድቡኤንደ) ትነብር እንተ ኾንካ

ኣብ ሓደ መንበሪ ብሓገዝ ምስ ካልኣት መንእሰያት ትቕመጥን መብዛሕትኦ ግዜ ባዕልኹም ምግቢ ትኽሸኑን ትሓጽቡን። ባዕልኻ ዕዮ ትምህርቲ ከተንብብን ናብ ቤት ትምህርቲ ኣብ ግዜ ክትከይድን ሓደ ዓቢ ናይ ግዛሊ ርእሰኻ ሓፍኑት ኣሎኹ። ኣብቲ መንበሪ ብሓገዝ ሓደ ናይ ርክብ ሰብ ይወሃበካ። ኣብኡ ግን ለይትን መዓልትን ሰራሕተኛታት ኣይክህልዉን እዮም። ሓገዝ ናይ ገለ ነገር እንተ ኣድልዩካ ናይ ግድን ምስቆም ሰራሕተኛታት ክትዛረብ ኣሎኹ። ናብ ሓደ መንበሪ ብሓገዝ ቅድሚ ምግባዝ ክኣብ ክንደይ ነብስኻ ከም ትኽእል ምስ ናትካ ግዝያዊ መጉዚን ሰራሕተኛ ማሕበራዊ ኣገልግሎትን ክትዛረብ ኣገዳሲ እዩ።

ኣብ ሓደ ናባዩ ቤት (ፋሚልያም) ትኑብር እንተ ንጌንካ

ሓደ ናባዩ ቤት ምስ ሓደ ተራ ስድራ ትኑብር ማለት እዩ። እቲ ስድራ ብሓደ ዓቢ ሰብ ወይ ብኸልተ ዓበይቲ ሰባትን ጭልቡን ዘሎውዎ ሓደ ስድራ ክቐውም ይኸእል እዩ። ትፈልጦም ሰባት ወይ ቅድሚ ሕጂ ረጅብነዮም ዘይትፈልጥ ሰባት ክኾኑ ይኸእሉ እዮም።

እቲ ናባዩ ቤት ውሕስነት ከም ዝሰምዓካ ክረጋግጽ እዩ። ኣብ ዕዮ ትምህርቲ ክሕግዮኻ፣ ናብ ሓኪም ክሰንዩኻን ናብ ርክብ ምስ ብዓል መዚ ኢሚግረሽን ከመላልሱኻን እዮም። እቲ ናባዩ ቤት ከሰምዓካን ጽቡቕ ከም ዘሎኻ ክረጋግጽን ኣሎዎ። እቲ ናባዩ ቤት ግዴታ ምዕቃብ ምስጢር ዮብሉን። ከምኡ'ውን ሓደ ሓደ ግዜ እቲ ናባዩ ቤት ብዛዕባ ኩነታትካ ምስ ናትካ ግዝያዊ መጉዚ ወይ ሰራሕተኛ ማሕበራዊ ኣገልግሎት ምዝራብ ይደልዮ እዩ።

ንሰኻ፣ እቲ ናባዩ ቤትን ናትካ ግዝያዊ መጉዚን ብዛዕባ ከመይ ትኸይድ ከም ዘሎኻን ዝተፈላለዩ ነገራት ንኣብነት መቐሸሽ፣ ከመይ ይኸዱ ከም ዘሎዉን ንኸትዘራረቡ ሓደ ሓደ ግዜ ክትራኽቡ ጽቡቕ እዩ። ኣብቲ ናባዩ ቤት ጽቡቕ እንተ ዘየለኻ ንጌንካ ነቲ ናትካ ግዝያዊ መጉዚ ወይ ሰራሕተኛ ማሕበራዊ ኣገልግሎት ክትሕብሮም ትኸእል ኢኻ።

ዝውቱራት ሕቶታትን መልሰን

ናይ ናጻ ግዜ ንጥፊታት ብክመይ እዩ ዝሰርሕ?

ጽቡቕ ንኽትህሉ ኣብ ናጻ ግዜኹ ገለ ትፈትዎ ነገር ዝግበር ከህ ልወካ ኣገዳሲ እዩ። ኣብቲ ሆሽቦ-ሄም ናይ ሓባር ንጥፊታት ኣሎ። ኣብቲ መንበሪኽ ካልእ ክትገብሮ ትደሊ ነገር እንተ ኣሎ ፕሴን-ምስቶም ሰራሕተኛታት ተዛረብ። ካብቶም ሰራሕተኛታት ናይቲ መንበሪ ሓደ ዘገድሰካ ንጥፊት ንኽትረከብ ሓገዝ ክትረ ክብ ትኽእል ኢኻ። ኣብ ሓደ ናባዩ ቤት እንተ ኪንካ ትቕመጥ ኣብቲ ትኑብሮ ሓደ ንጥፊት ንኽትረከብ እቶም ሰድራኽ ክሕግዙኺ እዮም። ኣብ ብዙሕ ቦታታት ዝተፈላለዩ ንጥፊታት ዘቕርባ ማሕበ ራት ኣለዎም። ናይ ስፖርት ማሕበራት ወይ ፍሉይት ማሕበራት ንበይ ናም ዝመጹ ቁልዑ ክኸና ይኽእል እዮን።

እቶም ንጥፊታት ገንዘብ ዝኸፈሉም እንተ ፕሴንም ምስ እቲ ናትካ ግዝያዊ መጉዚ ምዝራብ ክድልየካ እዩ። ሓደ ኣደ ነገራት እቲ ናትካ ግዝያዊ መጉዚ እውን ክፍቅድ ኣሎም ንሰኽ ንኽትገብ ሮም። ሓደ እቲ ናትካ ግዝያዊ መጉዚ ዝፍርመሉ ወረቓት ክፀወ ሃብ ኢኻ። እዚ ምፍቃድ ይብሃል። ንኣብነት ናብ ትምህርቲ ምሕ ምባስ ንኽትከፈድ፡ ማረሰታይ ሞብብ (ጂ.ዶ.፣ ካራተ ዝኣመሰለ) ንኽትለማመድ ወይ ናብ ምሕዳር ዘሎም ካምፖ ንኽትከፈድ ካብቲ ናትካ ግዝያዊ መጉዚ ፍቓድ ምርካብ የድልየካ እዩ።

ጌሽካ ኣብ ርሑቕ ቦታ ንዝቕመጥ ሰብ ክትበጽሕን ኣብኡ ክት ሓድርን እንተ ደሊኻ ናይ ግድን ካብቲ ናትካ ግዝያዊ መጉዚ ፍቓድ ምውሳድ ኣሎካ። እቲ ናትካ ግዝያዊ መጉዚ ሕራይ ከም ዝብል ርግጽ ኣይነሃን። ስለዚ ቅድሚ ምጋሽካ ኩሉ ግዜ ምስቲ ናትካ ግዝያዊ መጉዚ ተዛረብ።

ዕቕባ ሓቲተሉ ኣብ ዘሎኹ እዋን ክሰርሕ ይኽእል ድዩ?

ሓታቲ ዕቕባ ኣብ ዘለኻሉ እዋን ክትሰርሕ መሰል ንኽህልወካ፡ ናይ ስራሕ ፍቓድ ግዴታ ከም ዘይምልከተካ ውሳኔ፡ ፍሉይ ናይ ስራሕ ፍቓድ (AT-UND) ናይ ግድን ዝተዋህበካ ክትከውን ኣሎካ። ትሕቲ 16 ዓመት እንተ ኪንካ፡ ንናይ ስራሕ ልምምድ፡ ቀለልቲ ስራሕት ወይ ስሕት ኢልካ ስራሕት ንምስራሕ ፍሉይ ናይ ስራሕ ፍቓድ ኣየድልየካን እዩ ብዓል መዚ ኢሚግረሽን ነቲ ናይ ስራሕ ምቕዳር ፍቓድ ክህበሉ ኣየድልን እዩ። ትሕቲ 16 ዓመት እንተ ኪንካ ግን ክትሰርሕ ንኽትከእል እቲ ናትካ ግዝያዊ መጉዚ ፍቓዱ ክህበሉ ኣሎም።

ተወሳኺ ስራሕ (extrajobb) ወይ ናይ ክረምቲ ስራሕ እንተ ደሊኻ፡ ብዛዕብኡን ክሳብ ክንደይ ክትሰርሕ ከም ትኽእል ምእንቲ ክትዘራረብ ምስቲ ናትካ ግዝያዊ መጉዚ ክትዛረብ ኣሎካ። ብዓል መዚ ኢሚግረሽን ምዓልታዊ ክፍሊት እንዳ ተኸፈ ልካ ክንደይ ደሞዝ ከተእቲ ከም ዝፈቀደካ ሕግታታ ኣሎም። ምዓ ልታዊ ክፍሊት ኣብ ትቕበሉ እዋን ክንደይ ደሞዝ ከተእቲ ከም ትኽእል ምስቲ ናትካ ግዝያዊ መጉዚ ክትዘራረብሉ ኣገዳሲ እዩ። ደሞዝን ካልእ ክፍሊታትን ነቲ ካብ ብዓል መዚ ኢሚግረሽን ዘለካ መሰል ናይ ቊባባዊ ሓገዝ ክጸልዎ ይኽእል እዩ። ነቲ ካብ ተወሳኺ ስራሕ ተእትዎ ገንዘብ እንታይ ከም ትገብሮ ባዕልካ ኢኻ ትውሰኛ።

ሕማቅ እንተ ተሰማውኒ ናበይ ክክይድ ይኽእል?

ስነ ኣእምሮአዊ ሕማቅ እንተ ኣሎኹኻ ንኳነ ምስ ሓደ ዓቢ ሰብ ክትዛረብ ኣገዳሲ እዩ። እዚ እቲ ናትካ ግዝያዊ መጉዚ ወይ ካልእ ትኣምኖ ሰብ ኣብቲ መንበሪ ክኸውን ይኽእል እዩ። እቲ ናትካ ግዝያዊ መጉዚ ሓደ ሓኪም ስነ ኣእምሮ (ሳይክሎጂየኛ) ከም ትረክብ ክረጋግጽ። ከምኡ'ውን ኣብቲ ቤት ትምህርትኻ ዘሎ ናይ ተምሃሮ ክንከን ዋዕና ክትከይድ ትኽእል ኢኻ። ብዛዕብኡ ካብ ዝኾነ ሰብ ፍቓድ ምውሳድ ወይ እንተ ዘይደለኻ ምንጋር ኣየድል የካን እዩ።

ሕማቅ እንተ ኣሎኹኻ ንኳነ ምስ ገለ ሰብ ክትዛረበሉ እንተ ደሊኻን ናብ ናይ ፊዳባርን ናይ ሓገዝ መስመር ክትድውል ትኽእል ኢኻ። ቊጽሪ ተለፎን 0200 77 88 20. ምስ ሓደ ሰብ ብሽወደንኛ፣ ዓረብኛ፣ ዳሪ፣ ፓሽቶ፣ ሶማልኛን ትግርኛን ክትዛረብ ትኽእል ኢኻ።

ግምገማ ዕድመ እንታይ ማለት እዩ?

ወዲ ክንደይ ዓመት ምኻንካ ክተርእ እንተ ዘይከኢልካ ብዓል መዚ ኢሚግረሽን ሕክምናዊ ናይ ዕድመ ግምገማ ንምግባር ዕድል ይህበካ እዩ። እዚ፣ ወዲ ክንደይ ዓመት ምኻንካ ምርመራ ይገብሩ ማለት እዩ። ናይ ዕድመ ግምገማ ክትገብር ትደሊ እንተ ኻኳንካ ባዕልኻ ኢኻ ትውሰን። ንሰኻን እቲ ናትካ ግዝያዊ መጉዚን እዚ እንታይ ማለት ምኻኑ ክትዘራረቡ ኣገዳሲ እዩ። ንሰኻን እቲ ናትካ ግዝያዊ መጉዚን ክልቴኩም ናይ ግድን ነቲ ናይ ዕድመ ግምገማ ክትሰማምዕሉ ኣሎኩም። ናይ ዕድመ ግምገማ ክትገብር እንተ መሪጽካ እቲ ናትካ ግዝያዊ መጉዚ ናብቲ ምርመራ ክሰንዩካ እዩ።

መንበሪ ፍቓድ እንተ ተዋሂቡኒ እንታይ የጋጥም?

መንበሪ ፍቓድ እንተ ተዋሂብካ ኣብ ክንዲ ግዝያዊ መጉዚ ሓደ ብፍሉይ ዝተመዘዘ መጉዚ ክግበረልካ እዩ። ክሳብ 18 ዓመት ትመልእ ብዙሕ እንተ ዘይተረፈዎ ኾይኑ፣ ኣብ ክንድኡ እቲ ናትካ ግዝያዊ መጉዚ ምሳኻ ክጽንሕ እዩ። ሓደ ብፍሉይ ዝተመዘዘ መጉዚ ዳርጋ ተመሳሳሊ ስራሕ ከም ሓደ ግዝያዊ መጉዚ እዩ። ሓደ ብፍሉይ ዝተመዘዘ መጉዚ ልክዕ ከም ሓደ ግዝያዊ መጉዚ እቲ ዘድልየካ ሓገዝ ከም ትረክብ ክረጋግጽ ኣሎዎ። እቲ መጉዚ ንዓኻ ኣብ ዚምልከት ጉዳያት ክውሰን መሰልን ግዴታን ኣሎዎ። ልክዕ ከምቶም ግዝያዊ መጉዚ ዝነበሩኻ መሰላት ኣሎጢኻ።

እቲ ናይ ዕቕዑ ሕቶይ እንተ ተነጺጉ እንታይ የጋጥም?

ብዓል መዚ ኢሚግረሽን ኣብ ሽወደን ንኸትጽንሕ እኹል ምኽን ያት የብልካን ኢሉ እንተ ሓሲቡ፣ እቲ ናይ ዕቕዑ ሕቶካ ይንጽግ። ንሰኻን እቲ ናትካ ግዝያዊ መጉዚን ናብ ብዓል መዚ ኢሚግረሽን ንኣኼባ ትኸዱ። ኣብኡ ብዛዕባ እቲ ውሳኔ ይገልጽልካን ሕቶታት ክተቕርብ ዕድል ይወግበካን።

ኣብ ግዜ ንጽገት ክልተ ተኸእሎታት ኣሎኩ፡

- ነቲ ውሳኔ ክትቅበሉ ትኽእል ኢኻ። እዚ ዕጉብ ምኳንካ ምግላጽ ይብሃል። ድሒርካ ክትጠዓስ ኣይትኽእልን ኢኻ።
- ነቲ ውሳኔ ይግባይ ክትብለሉ ትኽእል ኢኻ። እቲ ቤት ፍርዲ ነቲ ናይ ብዓል መዚ ኢሚግረሽን ውሳኔ ክቕይር ትደሊ ኣሎኩ ማለት እዩ። እቲ ናትካ ግዝያዊ መጉዚን ናትካ ህዝባዊ ጠበቓን ይግባይ ንኸትብል ክሕግዙኻ እዮም።

18 ዓመት ምስ መለእኩ እንታይ የጋጥም?

ብመሰረት ናይ ሽወደን ሕገ 18 ዓመት ምስ መለእካ ኢኻ በጽሒ ትኸውን። እዚ ካብ ሽቡ ንንዮው ከም ቈልዓ ኣይትሕሰብን ኢኻ። ከምኡ'ውን ንዓበይቲ (ኣባጽሕ) ሓተቲ ዕቕዑ ካልእ ሕግታት እዩ ዚምልከት ማለት እዩ። ወዲ 18 ዓመት ምስ ኮንካ ድሕሪኡ ሓደ ግዝያዊ መጉዚ የብልካን። ርክብ ምስ ብዓል መዚ ኢሚግረሽን ባዕልካ ክትኣልዮ፣ ሓላፍነት ናይ ቊጠባኻ ክትወስድን መንበሪ ባዕልኻ ክትዳሉን ኣሎኩ። ብዙሕ ክትሓሰበሉ ዘሎካ ኣሎኩን ብዝተኸለለ መጠን ብኣግኡ ኣቐዲምካ ክትቀራረብን ኣገዳሲ እዩ።

እዞም ዝሰዕሱ ሓደሓደ ክትገብርሎም ትኽእል ነገራት እዮም፡

- 18 ዓመት ምስ መለእካ እንታይ ዝተፈልየ ከም ዝኸውን ንም ፍላጥ ምስ ናትካ ግዝያዊ መጉዚ ተዛረብ።
- ቀጻሊ ደገፍ ትደሊ እንተ ኳንካ ብዛዕባ ሓደ ናይ ርክብ ሰብ ካብ ቤት ጽሕፈት ማሕበራዊ ኣገልግሎት ምምልካት ምስ ናትካ ግዝያዊ መጉዚ ክትዛረብ ትኽእል ኢኻ። ሓደ ናይ ርክብ ሰብ ሓደ ኣብ ምዓልታዊ ሂወትካ ደገፍ ክህበካ ዝኽእል ሓደ ሰብ እዩ። እቲ ናይ ርክብ ሰብ ዝኸውን፣ ናትካ ግዝያዊ መጉዚ፣ ካልእ ንሰኻ ትፈልጦ ዓቢ ሰብ ወይ ቤት ጽሕፈት ማሕበራዊ ኣገልግሎት ሓሳብ ዘቕረቦ ሰብ ክኸውን ይኽእል እዩ።

"ንበይኛም ንዝመዱ ዝተፈለለዩ ናይ ሓባር ንጥፊታት ዘሎዎም ማሕበራት ኣሎጢ።" (ወዲ፡ 17 ዓመት)

"ግዝያዊ መጉዚ ኣነ ክመሃር ይደሊ፣ ኣነ ግን ክሰርሕን ገንዘብ ክኣቲን እየ ዝደሊ።" (ዓል፡ 17 ዓመት)

ምትሕብባር ምስ ግዝያዊ መጉዞ

ንሰኻን እቲ ናትካ ግዝያዊ መጉዞን ትተሓባበርሎም ብዙሓት ጉዳያት ኣሎዉ። ኣብዚ ንሰኻን እቲ ናትካ ግዝያዊ መጉዞን ከመይ ጌርኩም ኣብ ንዓኻ ኣገደስቲ ዝኾኑ ጉዳያት ከም ትተሓባበሩ ብሓደ ኻኔንኩም ከትርእይዎም ትክእሉ ኢኹም።

ብዛዕባይ፡

ከገብሮም ዝፈቱ ነገራት _____

እዚ ንዓይ የሓጉሰኒ _____

እዚ ንዓይ የሕርቕኒ _____

እዚ ንዓይ ኣገዳሲ እዩ _____

ኣብ እዋን ርክብ ምስ ናተይ ግዝያዊ መጉዞ ነዚ ዝስዕብ ይምን

በዚ ዝስዕብ መገዲ ርክብ ይደሊ፡ ☐ ተለፎን ☐ መያል ☐ ኤስኤምኤስ

እቲ ናተይ ግዝያዊ መጉዞ ኣብ ከክንድዚ እዋን ደሃይ ከገብር ይደሊ፡

☐ ኣብ ከክልተ ምዓልቲ ☐ ሓንሳብ ኣብ ሰሙን ☐ ኣብ ከክልተ ሰሙን ☐ ሓንሳብ ኣብ ሰሙን

ከንፈኹብ ከለና ኣብዚ ዝስዕብ ከንፈኹብ እዩ ዝደሊ፡

☐ ውሽጢ ☐ ደገ ☐ ኣብቲ መንበሪ ☐ ካልእ

ከንፈኹብ ከለና ኣስተርጓሚ ክህሉ ይደሊ፡ ☐ እወ ☐ ኣይፋል

ሓደ ርክብ ምስቲ ግዝያዊ መጉዞ ከንዲ ዝኣክል ግዜ ክወስድ ይደሊ፡

☐ 20 ደቓቕ ☐ 40 ደቓቕ ☐ 1 ሰዓት፡ ዝውሑ፡ (ድሕሪ ኣስታት _____ ደቓቕ ዕረፍቲ ክወስድ ይደሊ እዩ)

ሓበሬታ ክወሃበኒ ኹሉ ☐ ብዘረባ ☐ ብጽሑፍ ☐ ብኸልቲኦም ክወሃበኒ ይደሊ፡

እንተ ዘይተረዲኡኒ በዚ ዝስዕብ ኣገባብ ከርእዮ ይደሊ፡ _____

ኣኹብ ክህልወና ኹሉ እዚ ዝስዕብ ይደሊ፡ ☐ ሕቶታት ከቕርብ ☐ ኣብ መንጎ ☐ ኣብ መወዳእታ ኩሉም ሕቶታት ከቕርቦም

ድሕሪ ሓደ ኣኹባ በዚ ዝስዕብ ኣገባብ ጌርና ከነበቓልል ይደሊ፡

ብኣካላት ተፈጥሮናን ዓይኒ ንዓይኒ እንዳ ተረኣኣናን ምትሕቓቓፍ ቅቡል ድዩ? ☐ እወ ☐ ኣይፋል

ዓይኒ ንዓይኒ ምርእኣይ ይደሊ ድዩ? ☐ እወ ☐ ኣይፋል

እዚ ዝስዕብ ምስ ዝኸውን ምስ ናተይ ግዝያዊ መጉዞ ክሃረብ ኣይደልን እዩ፡ _____

ናተይ ግዝያዊ መጉዞ በዚ ዝስዕብ ኣገባብ ገይሩ ክሕግዘኒ ይኽእል፡ _____

መቆጣጠር ዝርዝር ንዓይን ናተይ ግዝያዊ መጉዚን

ኣብዚ ምስቲ ናትካ ግዝያዊ መጉዚ ክትዛረበሎም ትደሊ ኣርእስትታት ምልክት ክትገብረሎም ትኽእል ኢኻ ብዛዕባ ኣየኖት ዕላማታ ከም ዘለዉኻ፣ እንታይ ክግበር ከም ዘድልን ዕላማኻ ንምውቃዕ መን ክሕግዘካ ከም ዘሎዎን ክትዘራረቡ ጽቡቕ እዩ።

☐ ቊጠባ

ኣብነት፡
ክርድ ባንክ
ምውህላል
መሓሸሺ

☐ ናጻ ግዜ

ኣብነት፡
ዝንባላ
ንዋራታት
ንየዕሩኽትኻ ምብጻሕ

☐ ልምምድ/ናይ ክረምቲ ሰራሕ/ተወሳኺ ሰራሕ

ኣብነት፡
ናይ ሰራሕ ፍቓድ
ሕግታት ብዓል መዘ ኢሚግረሽን
ኣብ ሓደ እዋን ምስራሕን ምምሃርን

☐ ቅድሚ ናይ 18- ዕለተ ልደት

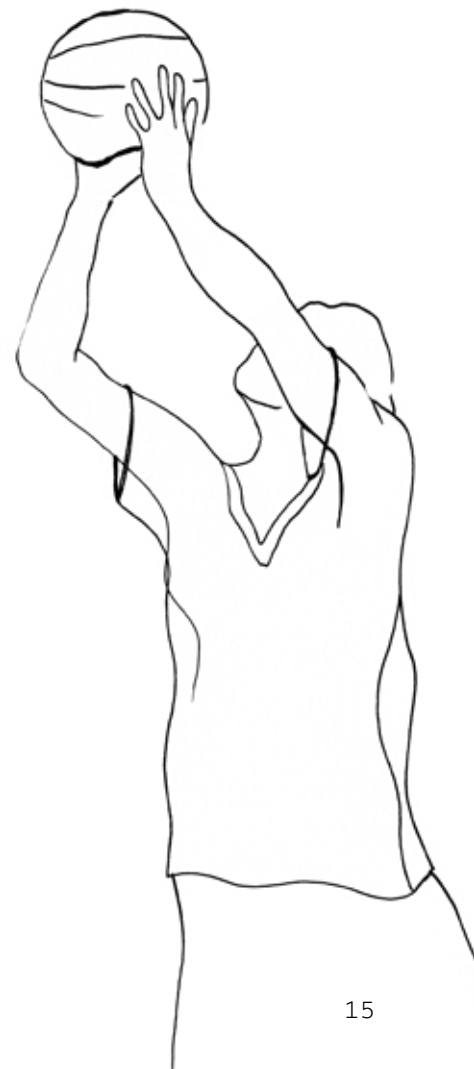
ኣብነት፡
በያንኻ ምንባር
ናይ ርክብ ሰብ
ምቅርራባት

☐ ኣዝማድ ምድላይ

ኣብነት፡
ምስ ቀይሕ መስቀል ምርኻብ

☐ ካልእ

መዘኻኽሪ፡

ንዓን በጽንኝ ዝመጻእካ ቁልዓ ኣብ ከባቢኻ ብዙሓት ዓበይቲ ሰባት ኣሎ። መን እንታይ ክገብር ከም ዘሎም ምፍላጥ ድማ ከቢድ ክኸውን ይኸእል እዩ። ኣብ ናተይ መሰል – ሓደ ግዝያዊ መግዓዚ እንታይ እዩ ክሕግዘኒ? ብዛዕባ ንሰኻ ሓታቲ ዕቕዓባ ዝኾንካ ካብቲ ናትካ ግዝያዊ መግዓዚ ኣየናይ ሓገዝ ክትረከብ ከም ትኸእል ከተንብብ ትኸእል። ከምኡ'ውን ሰራሕተኛ ማሕበራዊ ኣገልግሎት፣ ሰራሕተኛታት ናይቲ መንበሪን ቤት ትምህርትን እንታይ ከም ዝገብሩ ሓበሬታ ኣሎ። እቲ ናይ መወዳእታ ክፋል ናይዚ ጽሑፍ ንሰኻ ምስ እቲ ናትካ ግዝያዊ መግዓዚ ብሓባር ንኳንኩም ክትመልእዎ ተባሂሉ ዝትገብረ እዩ። እቶም ሕቶታት ንጽርንትን ሓደ ውሑስን መሰረት ንዝምድናኹም ከተዳልፎ ክሕግዝኩም ይኸእሉ እዮም።

RFS ነዚ ጽሑፍ ምስ ናብ ሸወደን ከም በጽንኻ መጻኢ ቁልዓ ናይ ገዛእ ርእሶም ተመኲሮ ዘለዎም መንእሰያት ምትሕብባር እዩ ኣዳልዩዎ።

